Крижановська Н. М.
Магістр 2 курс спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
knati96@ukr.net

ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ

Розглянуто проблемні і перспективні питання, пов'язані з податковою культурою, як одним з найважливіших елементів державного податкового менеджменту. Метою роботи є чітке визначення поняття податкової культури, проблем формування податкової культури та напрямків її покращення.
Ключові слова:*податки, податкова культура, податкова система.*

Оподаткування – це соціальний інститут із багатовіковою історією, розвиток і становлення якого є відображенням як рівня суспільної еволюції, так і системи імперативів взаємодії учасників, що формує специфічну сферу взаємопроникнення і взаємовпливу моралі, втілюючись у відповідній культурі сплати податків та протидії конфліктним ситуаціям.

Проблеми податкової культури знайшли широке відображення в працях таких вчених як: Б. Карпінського [4], Т. Воїнової [2], А. Василенка [1] та інших. Поряд з широким висвітленням даної теми у працях вчених, існують проблеми в чіткому визначенні понять та формулюванні шляхів покращення.

Високий рівень податкової культури сприяє зростанню податкових надходжень, а вони є основною статтею доходу бюджету держави. Недоотримання податків викликає різноманітні негативні соціально-економічні наслідки. Саме тому, покращення податкової культури знаходиться серед важливих проблем, від вирішення якої залежить розвиток економіки всієї країни.

Найкращим методом забезпечення повної та своєчасної сплати податків є підвищення рівня добровільної сплати всіх цих платежів. І тут великого значення набуває податкова система, довіра до неї населення, тому таке поняття як «податкова культура» потребує вивчення, проте не кожен розуміє дане поняття правильно.

Б.А. Карпінський визначає податкову культуру як спосіб поведінки, що передбачає наявність та дотримання стабільного, дієвого податкового законодавства в державі та визначає рівень розвитку суспільства, вираженого в існуючих нормах [4].

Т. Воїнова та О. Павленко податкову культуру розглядають як рівень розвитку суспільства, виражений в існуючих нормах системи оподаткування, глибині податкових знань населення, умовах розвитку підприємництва, а також в усвідомленні необхідності виконання податкових зобов'язань [2].

Якщо науково тлумачити податкову культуру, то вона являє собою спосіб поведінки, що передбачає наявність та дотримання стабільного, дієвого податкового законодавства в державі та визначає рівень розвитку суспільства, вираженого в існуючих нормах.

Податкова грамотність і формування податкової культури - це одні з найважливіших умов для того, щоб податкова система та власне податкове адміністрування ефективно запрацювали. Принцип неминучості та добровільності міцно закріпився у свідомості платників податків розвинених країн. Наприклад, у Голландії добровільність сплати податків сягає 97%. [4].

Можемо виокремити наступні причини низького рівня податкової культури:

1) до переходу до ринкової економіки не потрібно було навіть замислюватися про податки;

2) на сучасному етапі відсутня довіра до влади, розуміння та схвалення політики розподілу податків.

В Україні приділяють увагу розвитку податкової культури. На даний момент проводяться тематичні передачі на телебаченні, почастішали рекламні ролики, прийняли програму формування високої податкової культури зі школи, видано ілюстровану книжку для першокласників «Казка про податки».

Для покращення зв'язків з громадськістю ДФС проводить прес-конференції, відкриває урядові «прямі» лінії, публікує інформаційні повідомлення, інтерв'ю та коментарі, відповідає на запити провідних ЗМІ.

Всі ці заходи сприяють створенню іміджу служби, яка відкрита для платників та готова співпрацювати з ними.

Ми пропонуємо наступні шляхи підвищення податкової культури:

1) системне інформування населення про роботу та діяльність ДФС;

2) робота на випередження – ДФС відповідає на запитання ще до того, як ці запитання сформульовано;

3) стимулювання добровільної сплати податків за допомогою економічних адміністративних, психологічних методів.

Підбиваючи підсумки дослідження можна сказати, що для України дуже важливим на сьогодні є підвищення рівня добровільної сплати податків. Одним з найважливіших кроків для цього є покращення податкової культури. Поступове запровадження зазначених заходів дозволить вирішити вищеперераховані проблеми та значно покращити рівень податкової культури.

Список використаних джерел:

1. Василенко А. В. Формування податкової культури в Україні / А.В. Василенко // Вісник національного банку України. - 2010. - № 1 - с. 17-22.
2. Воїнова Т. Деякі питання формування податкової культури в сучасних умовах // Вісник податкової служби України. – 2000. – №37. – С. 55-59
3. Волощук Р.Є. Система адміністрування податків: сутність та структура / Р.Є. Волощук // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Evu/2011_17_2/Voloschuk.pdf.
4. Карпінський Б. А. Удосконалення взаємин податкової служби з платниками податків / Б. А. Карпінський // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – №2 (68). – С. 128-136.
5. Лекарь С. Податкова культура є ідеологічним фарватером декларування / С. Лекарь // Вісник податкової служби України. - 2010. - №4. - С. 8-10.
6. Семченко О. Формуймо тренд на податкову культуру! / О. Семченко// Вісник податкової служби України . - 2012. - №5.

Kryzhanovskaya N. M. Formation of Tax Culture in Ukraine.

Summary

Problematic and perspective issues related to tax culture as one of the most important elements of state tax management are considered. The purpose of the work is to clearly define the concept of tax culture, problems of formation of tax culture and directions of its improvement.

Key words: *taxes, tax culture, tax system.*

Науковий керівник: **Лугова О. І.,***канд. екон. наук,*
старший викладач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
olha-luhova@ukr.net

Ліннік А. О.
Магістр 1 курс спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ГОЛОВНИХ БУХГАЛТЕРІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Досліджені зміни за контролем діяльності головних бухгалтерів бюджетних установ та організацій. Представлені зміни нормативно-правової бази головних бухгалтерів. Реалізація наведеного кодексу, порядків забезпечить чіткість функціональних обов'язків, підвищення відповідальності а також сприятиме підвищенню професійного рівня головних бухгалтерів бюджетних установ та організацій.

Ключові слова: *контроль за діяльністю головних бухгалтерів, раціональна організація бухгалтерського обліку, бюджетна установа.*

Організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах повинна здійснюватися з моменту їх створення, оскільки вона в подальшому безпосередньо впливає на ефективність бухгалтерського обліку. Раціональна організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах, аналогічно як і в установах приватного сектора економіки, передбачає застосування й дотримання загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку.

Як передбачено ч. 2 ст. 56 Бюджетного кодексу, бюджетні установи ведуть бухгалтерський облік відповідно до НП(С)БОДС та інших нормативно-правових актів щодо ведення бухгалтерського обліку в порядку, установленому Мінфіном.

Для забезпечення відображення в бухгалтерському обліку операцій та узагальнення й накопичення інформації за господарськими операціями застосовується План рахунків.

Від правильного ведення обліку господарських операцій залежить розвиток не лише окремо взятої установи, а й держави.

Забезпечення організації та координації діяльності головних бухгалтерів бюджетних установ та контроль за виконанням ними своїх повноважень здійснюється шляхом оцінки їх діяльності відповідно до Бюджетного кодексу України ст. 112.

Оцінка проводиться один раз на рік до 1 травня. Документом, який регламентує це питання, є Порядок № 15372. Він передбачає проведення:

1. внутрішнього оцінювання діяльності головного бухгалтера. Таке оцінювання проводить безпосередньо головний бухгалтер (п. 7 Порядку № 1537);